

अणुऊर्जाचा वापर आवश्यक

डॉ. अनिल काकोडकर यांची स्पष्टोक्ती

प्रतिनिधी

अणुसाहेब चिरमुले यांनी जगाच्या एक पाऊल पुढे राहून विमा आणि बँकिंग क्षेत्राची मुहूर्तमेढ सातात्यात रोवली. अर्थकारणात त्यांनी मोठी कामगिरी केली असून त्यांच्या नावाचा पुरस्कार मला दिला. या पुरस्कारासाठी दुसरा कोणताही महामान नाही, असे भावपूर्ण उद्गार ज्येष्ठ अणुशास्त्रज्ञ डॉ. अनिल काकोडकर यांनी काढले. दरम्यान, 'ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्स'मध्ये आपला भारत जगातील पहिल्या किंवा देशांच्या रंगेतही नाही. देश प्रगतिपथावर नेण्यासाठी संकुचित

जैतापूर प्रकल्पामुळे कोणताही धोका नाही...

विजेची मागणी सतत वाढतच जाणार आहे. दर वर्षाला सरासरी १० टक्के मागणीत वाढ होणार आहे. २०५० पर्यंत आपल्याला दहापट वीज निर्मिती करावी लागेल. जैतापूर सारखे अणुप्रकल्प झाल्यानंतर विजेची निर्मिती वाढली तरी तुटवडा कमी होणार नाही, असे मत डॉ. काकोडकर यांनी कार्यक्रमापूर्वी पत्रकारांशी बोलताना व्यक्त केले. जैतापूर प्रकल्पाला विरोध कशामुळे होत आहे? असे विचारले असता, मला राजकारणात पडायचे नाही, असे ते म्हणाले. मात्र रशिया आणि जपानमध्ये अणुभट्टीमध्ये झालेल्या दुर्घटनेमुळे लोकांमध्ये अशा प्रकल्पांविषयी भीती आहे. वास्तविक या दुर्घटना अपघाताने झाल्या होत्या हे विसरून चालणार नाही. जपानमध्ये तर सुनामीनंतर अणुभट्टी उद्ध्वस्त झाली होती. लोक सुनामीला विसरले. पण अणुभट्टीच्या स्फोटाला विसरले नाहीत, असे ते म्हणाले. अणुभट्टी, अणुप्रकल्पांबाबत लोकांमध्ये अनेक गैरसमज आहेत. त्यांच्या शंका आणि प्रश्नांचे निरसन करणे आवश्यक आहे. जैतापूर प्रकल्पामुळे मानवी जीवनाला कोणताही धोका उद्भवणार नाही. या प्रकल्पातून निघणाऱ्या हॉट वॉटरमुळे समुद्राच्या तापमानातही बदल होणार नाही. प्रकल्पातून ४ डिग्री सेंटीग्रेड तापमानाचे हे पाणी समुद्राच्या तळातून एक बंदिस्त कालवा काढून समुद्राच्या मध्यभागी सोडण्यात येणार आहे. कालव्यातून जाताना हे पाणी २ डिग्री सेंटीग्रेडने थंड होणार आहे. समुद्रात १५० ते २०० मीटर अंतरावर हे पाणी सोडले जाणार असून त्या परिसरातील पाण्याचे तापमान १ किंवा दीड डिग्रीने वाढणार आहे. त्यामुळे समुद्री जीवांनाही याचा धोका नसल्याचे डॉ. काकोडकर यांनी सांगितले.

डा. अनिल काकोडकर यांना करताना आमदार शिवेंद्रसिंहराजे भोसले. शेजारी पी. एन. जोशी, सुयशा काकोडकर, अरुण गोडबोले, श्रीकांत जोशी.

बुद्धी सोडून अणुऊर्जा आणि सौरऊर्जांविषयी पर्याय नाही, असे मॅरिखंड मतही त्यांनी यावेळी व्यक्त केले.

येथील शाहू कलामंदिर येथे अणुसाहेब चिरमुले ट्रस्टच्या वतीने देण्यात येणारा अणुसाहेब चिरमुले पुरस्कार डॉ. काकोडकर यांना आमदार शिवेंद्रसिंहराजे भोसले यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. यावेळी सुयशा काकोडकर, जिल्हाधिकारी डॉ. रामास्वामी एन.,

अणुसाहेब चिरमुले ट्रस्टचे विश्वस्त अरुण गोडबोले, ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ पी. एन. जोशी, श्रीकांत जोशी आदींची प्रमुख उपस्थिती होती.

या वेळी डॉ. काकोडकर यांना आ. शिवेंद्रसिंहराजे यांच्या हस्ते एक लाख रुपये रोख, शाल, सन्मानचिन्ह देऊन अणुसाहेब चिरमुले पुरस्काराने गौरवण्यात आले.

यानंतर 'भारताची ऊर्जा परिस्थिती' या विषयावर डॉ. काकोडकर यांनी सविस्तर मार्गदर्शन

केले.

ते म्हणाले, आपला समाज आणि देशाची प्रगती जगातील इतर देशांच्या तुलनेत पुढे नेण्यासाठी ज्या गोष्टी आवश्यक आहेत, त्यामध्ये अणुऊर्जा ही बाब महत्त्वाची आहे. केवळ हॉट पॉवर, सॉफ्ट पॉवर असून चालणार नाही तर या दोन्हीबरोबर तंत्रज्ञानाचाही योग्य समन्वय असणे आवश्यक आहे, तरच आपला देश आपण पुढे नेऊ शकू. प्रत्येक माणसाचा जीवनस्तर चांगला असावा, हा उद्देश वेगवेगळ्या क्षेत्रांत होणाऱ्या तांत्रिक प्रगतीचा आहे. 'ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्स'मध्ये भारताचा नंबर अभिमान वाटावा असा नाही. जीवनमान उंचवण्याच्या दृष्टीने आपल्याला खूप मोठा पल्ला गाठायचा आहे.

ज्या देशात जेवढा विजेचा वापर जास्त होतो, त्या देशाचा 'ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्स' मधील आलेख वाढत जातो. सध्या आपल्या देशात दरडोई ७०० युनिट प्रति वर्ष विजेचा वापर होतो. इंडेक्समध्ये वर

पोहोचण्यासाठी भारताला किमान ५ हजार युनिट विजेचा वापर प्रतिवर्ष करणे आवश्यक आहे. वाढती लोकसंख्या आणि सध्याचा विजेचा वापर पाहता आपल्याला वीज निर्मितीत १० पटीने वाढ करावी लागणार आहे. तरच आपण ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्समध्ये पहिल्या क्रमांकावर पोहोचू, असे डॉ. काकोडकर म्हणाले.

वीज निर्मितीसाठी ऊर्जेची साधने आवश्यक आहेत. सध्याच्या परिस्थितीनुसार आपल्या देशात १०० वर्ष पुरेल एवढा कोळसा उपलब्ध आहे. मात्र ५ हजार युनिट वीज निर्मितीसाठी हा कोळसा केवळ १० वर्षात संपेल. त्यामुळे अणू आणि सौरऊर्जा हा फायदेशीर पर्याय असल्याचे ते म्हणाले.

यावेळी आ. शिवेंद्रसिंहराजे यांचेही या वेळी भाषण झाले. अरुण गोडबोले यांनी प्रास्ताविक केले. पी. एन. जोशी यांनी परिचय करून दिला. अनंत जोशी यांनी सूत्रसंचालन केले.